

JAKT OG FANGST AV RØDREV

ET FAGHEFTE FRA
NORGES JEGER- OG FISKERFORBUND

INNHOOLD

FORORD	4
KORT OM RØDREVEN	6
Rødreven er en nøkkelart i ulike økosystemer	8
Rødreven som smittespreder	9
JAKTFORMER	10
Åtejakt.....	10
Regler som regulerer bruk av åte for jakt og fangst.....	12
Jakt med drivende hund.....	12
Hvilken hunderase skal jeg velge?.....	14
Jakt med hihund	14
Lokkejakt	16
Smyg- og sporingsjakt.....	17
FANGST	18
Revebås	19
BEHANDLING AV FELT REV	20
Utstyr til flåing og skinnbehandling.....	21
Flåsnitt og flåteknikk	21
Skraping av skinn	22
Taning.....	24
Størrelsesklasser for reveskinn	24
Tørking.....	25
Kjemming.....	26
Pakking og forsendelse	26
Omsetting av viltskinn	26
Fryselagring av skinn.....	26
Alternativ skinnbehandling	26
Beredning av skinn.....	26

Heftet er utarbeidet av Norges Jeger- og Fiskerforbund med finansiering fra viltfondet
Produktansvarlig: Viltkonsulent Webjørn Svendsen, NJFF
Tekst: Webjørn Svendsen og Roar Lundby
Layout og design: Erik Tanche Nilssen AS

FORORD

Foto: Roar Lundby

Rødreven er en opportunist som er tilpasset svært ulike miljø og utnytter de matressurser som er tilgjengelig. Vår lettvinde omgang med avfall og matrester gir livsbetingelser for reven. Slakteavfall fra mer enn 100 000 felt hjortevilt hvert år, fallvilt, kadaverrester etter store mengder døde sau på utmarksbeite og avfall fra et stadig større antall hytter, er forhold som rødreven utnytter til sin fordel. Dette gjør at denne arten i dag finnes i tallrike bestander i alle deler av vårt land, helt fra fjæresteinene til høyfjellet. Rødreven er av den grunn et lett tilgjengelig jaktobjekt som tilbyr svært varierte og spennende jaktutfordringer til de aller fleste.

Norges Jeger- og Fiskerforbund ønsker å sette fokus på rødreven som en ressurs som byr på krevende utfordringer for jegeren og et attraktivt bytte i form av vakker pels. I tidligere tider var rødreven en verdifull ressurs. En fin revepels ble betalt med priser som for folk

flest kunne tilsvare ei månedslønn. Enkelte steder var rødreven så etterstrebet, at ivrige revejegere betalte godt for å få kjennskap til natferske revespor.

I 1981 ble forfølgingsretten for lovlig opptatt vilt fjernet da ny viltlov ble vedtatt. Dette førte til betydelige utfordringer for de som jaktet rev med drivende hund. Ved at forfølgingsretten ble tatt bort, måtte jegerne forholde seg til eget jaktterreng og mulighetene for å følge på drev som gikk ut av terrenget ble avskåret. For revejegere som var vant til å bruke store areal under sin jakt, ble mulighetene for å få gjennomført fellinger av rev sterkt redusert og mange jegere avvirket den tradisjonelle revejakta etter hvert som terrenggrensene ble barrierer for effektiv jakt. I dag har de store grunneierne og en rekke sammenslutninger av mindre rettighetshavere etablert samarbeid og ordninger som igjen åpner for store sammenhengende jaktområder for revejegere og andre rovviltjegere.

Foto: Roar Lundby

NJFF ser svært positivt på at rettighetshaverne har etablert slike løsninger og har stor tro på at dette vil bidra til at revejakt med drivende hund får muligheter til å utvikles som i gamle dager.

Det er godt dokumentert at reven i enkelte år kan forsyne seg grovt av årstilveksten blant skogsfugl, hare og annet småvilt. Også en hel del rådyrkillinger og lam blir tatt av rødrev. I tillegg vet vi at rødreven er en betydelig konkurrent til fjellreven i vår fjellverden.

I de seinere år er det i følge Statistisk Sentralbyrå felt og fanget i overkant av 20 000 rødrev pr år. På 1970- tallet ble det som mest rapportert inn ca 70 000 felte og fangete rødrever i Norge pr år. Livsbetingelsene for reven er neppe dårligere nå enn på den tid. Vi snakker derfor om en betydelig ressurs som tåler vesentlig mer jakt enn det som foregår i dag.

Foto: Åsgeir Størdal

NJFF ønsker med dette fagheftet å tilrettelegge slik at flere kan få oppleve en vellykket revejakt, kjenne på spenningen, føle utfordringene og ikke minst tilfredsheten ved å ha overlistet en rev med et velrettet skudd.

Heftet inngår også som materiell i NJFFs kurstilbud.

Hvalstad, april 2014

Webjørn Svendsen
Viltkonsulent i NJFF

KORT OM RØDREVEN

Rødreven er en svært tilpasningsdyktig art som lever over hele landet med unntak av noen øyer som den ikke har hatt tilgang til på grunn av avstanden til fastland. Selv i tettbygde områder og byer har vi bestander av rødrev som har tilpasset seg det urbane liv og lever godt med det.

Rødreven utnytter et bredt spekter av næringskilder, og trekker store nytteverdier av menneskelig aktivitet. Det er tilgangen på føde som i stor grad regulerer bestandsstørrelsen. Store rovdyr som gaupe, jerv, ulv og kongeørn utgjør en viss dødelighet, men neppe nok til å påvirke bestandene i merkbar grad. Rødreven er revirhevdende og unge rever vandrer ut av hjemmeområdet på leiting etter eget leveområde i løpet av første vinteren. Disse ungrevene kan vandre langt før de finner et egnet og ledig område hvor de kan etablere seg. Dersom de ikke finner et tilstrekkelig godt egnet leveområde, er risikoen stor for at de dør.

Foto: Kjell-Erik Moseid

I en svensk sammenstilling av en rekke undersøkelser anslår man at tettheten av voksne rever om våren ligger i størrelsesorden 0,2 – 0,4 rev pr km². Høstbestanden anslås å være dobbelt så stor.

Tettheten av rev i urbane bynære områder kan være flere ganger så tett. Engelske undersøkelser har estimert revebestanden i Bristol by til å være 19 – 27 rever pr km². Det er også grunn til å anta at revebestanden i

Norge utnytter menneskelig aktivitet og avfall slik at våre revebestander er tette i områder med menneskelig påvirkning.

Dette innebærer at vi trolig har mellom 200 000 og 500 000 rødrever i Norge ved jaktstartsstart.

Reproduksjonsevnen hos rødrev er stor. De blir kjønnsmodne allerede i sitt første leveår. Tispene kan få opp til 8 valper i kullet. Valpeoverlevelsen er avhengig av kondisjonen hos foreldredyra og fødetilgangen. Valpene fødes i hi i april – mai.

Foto: Erlend Haarberg

Matseddelen til rødreven er bredt sammensatt. Smågnagere utgjør en viktig del av næringsgrunnlaget, men også egg og kyllinger av bakkehekkende fugler er rikelig representert. Det samme er alt annet småvilt som er tilgjengelig. Også rådyrkillinger og lam utgjør en del av revens diett. I tillegg kommer bær, amfibier og insekter. I år med lave smågnagerbestander vil rødreven utnytte alternative matressurser i større utstrekning. Dette går ut over overlevelsen og tilveksten i våre småviltbestander.

At norske jegere legger igjen slakteavfall fra nærmere 100 000 felte hjortevilt i skog og fjell hver høst, er også et kjærkomment tilskudd til rødreven ved inngang til vinteren. Dette sammen med betydelige mengder fallvilt fra kollisjoner med kraftlinjer, gjerdeanlegg, langs veier og jernbaner bidrar til at reven kan overleve perioder med knapphet på «naturlig» næring også i skogsområder og fjellstrøk.

Foto: Werner Bollmann

RØDREVEN ER EN NØKKEART I ULIKE ØKOSYSTEM

Både norske og svenske undersøkelser av revepredasjon på rådyrkalver viser at reven utgjør en vesentlig dødsårsak. Svenske forskere anslår at rødreven tar mellom en og to tredjedeler av rådyrkillene under normale forhold, og at killingene er mest sårbare de første åtte ukene. Undersøkelser i Nord Trøndelag viser at reven tok 48 % av merkede rådyrkalver. Andre undersøkelser viser imidlertid noe lavere tap.

Gjennom reirovervåking av skogsfugl og ryper, har en avdekket at rødreven er den mest alminnelige årsaken til reirplyndring. Eggtapet kan variere sterkt fra år til år, men i gjennomsnitt har det vist seg at 35% av rypeeggene blir røvet, 50% av orrfuglens og 70% av storfuglens egg går samme vei. Det er rødrev og mår som gjør de største innhogg. I tillegg er det beregnet at det i snitt over år er et kyllingtap på ca 50%. Også her er det forskernes oppfatning at rødreven er en viktig bidragsyter. En rekke undersøkelser underbygger at rødreven kan påvirke bestandsstørrelsen for andre viltarter.

Rødreven kan også være en betydelig predator på lam. I enkelte deler av landet utgjør rødreven et vesentlig tap for sauene. Tapet er størst i besetninger hvor sauene lammer ute, eller hvor små lam slippes på beite.

Foto: Mark Hamblin

Foto: Erlend Haarberg

REVEN SOM SMITTESPREDER

Rødreven kan være bærer av flere sykdommer. Noen av disse sykdommene kan også overføres til mennesker. I 1976 ble det første tilfellet av reveskabb påvist i Nord-Trøndelag. Denne skabbmidden var ny i Norge og våre revebestander hadde ikke motstandskraft til å møte denne smitten. I løpet av noen år hadde smitten spredd seg over det aller meste av landet og effekten var merkbar. Dette viste hvor stor kontaktflate det var mellom individene i de norske rødvrevbestandene. En stor del av våre revebestander ble sterkt redusert og kun et mindre antall overlevde. Det massive angrepet som oppsto da smitten kom til Norge var et gedigent økologisk eksperiment som viste rødvrevens betydning i ulike økosystemer.

Skabbmidden finnes fortsatt, men rødreven har utviklet en motstandskraft slik at skabben i dag ikke lenger påvirker rødvrevbestandene like massivt som ved første angrep. Smitten kan overføres til jakthunder, men det finnes enkle og effektive hjelpemidler som kurerer slik smitte på hund.

Revens lille bendelorm *Echinococcus multilocularis* er en parasitt som i 2011 ble påvist i Sverige for første gang. Så langt er det ikke påvist smitte i Norge, men risikoen for

spredning også hit - er stor, i og med at både rev og smågnagere er vertsdyr for parasitten. Dette er en parasitt som også kan smitte til mennesker og som er svært farlig. Smitten er nå påvist både hos rødvrev og smågnagere i Sverige.

I store deler av verden er reven bærer av rabies. Dette er en sykdom som også kan smitte mennesker. I Norge finnes denne smitten kun på Svalbard. Også Sverige, Finland, Island og De britiske øyer er i dag å anse som rabiesfrie, men i de fleste andre europeiske land finnes smitten.

Rødreven er også vertsdyr for en rekke andre parasitter og sykdommer som i mindre grad er skadelige for oss eller våre hunder.

God hygiene etter håndtering av felte rever vil sikre mot overføring av smitte eller spredning av parasitter. Det foregår rutinemessig overvåking av sykdomsbildet i våre viltbestander. Rødreven er en av de artene som overvåkes tett. Jegere kan bidra med viktig informasjon til overvåkingen gjennom å melde fra om unormale funn på rever som felles, samt å sende inn materiell som etterspørres fra veterinære overvåkingsprogram.

JAKTFORMER

Det finnes mange ulike måter å utøve revejakt på.

Hver jaktform har sine fordeler og ulemper avhengig av område, årstid, vær og føreforhold. En dedikert revejeger bestreber seg på å beherske flest mulig jaktteknikker. Da kan han til enhver tid velge den beste jaktformen for akkurat den dagen. Uavhengig av jaktform, er forarbeidet svært viktig. Ved å følge revespor i terrenget lærer du mye om hvor reven pleier å gå og hvor den har sine dagleier og hi. Her tar vi for oss de vanligste jaktformene og gir noen tips som forhåpentligvis kan bidra til at du blir en enda bedre revejeger.

ÅTEJAKT

Anbefalt våpen: Hagle eller rifle

Foto: Kim Andre Bjørnstad

Åtejakt blir også kalt gluggjakt eller vakjakt. Over tid lokkes reven inn til en fast åteplass i nærheten av et etablert skjul. Dette kan være alt fra ei strategisk utplassert jaktbu, et tilrettelagt sted i et uthus eller fra selve bolighuset. Etter at jegeren har registrert jevn aktivitet ved åtet, er det klart for jakt. Slik jakt består av mye venting, og det er derfor viktig å tilrettelegge slik at

man sitter behagelig, og at alle bevegelser kan foretas lydløst. Åtejakt er en svært effektiv jaktform når du har et godt plassert åte, gjerne i nærheten av revens naturlige trekkruiter. Denne jakta forutsetter snø på bakken slik at kontrastene om natta blir gode. Åtejakt i månelyse netter kan by på helt spesielle opplevelser og intens spenning.

Dersom du ikke har all verdens tid til å jakte på åtet, kan det være lurt å gå sammen med andre revejegere for å anlegge et felles åte. Dette reduserer arbeidsinnsatsen og gir like mye eller mer jakt, da et slikt samarbeid gjerne fører til at man stimulerer hverandre eller konkurrerer om revene. En annen viktig grunn til slikt samarbeid er at et lite jaktet åte vil fungere som støtteforing av reven gjennom vinteren og kan bidra til økt overlevelse og større revebestand enn om man ikke hadde hatt åteplassen.

For å effektivisere jakta, kan det være hensiktsmessig å montere en åtevarsler som signaliserer når reven er på plass. En slik varsler vil kunne bidra til mer regelmessig nattesøvn om åtet er anlagt på skuddavstand fra bolighus. Da vil reven selv vekke deg når den er på plass. Montering av viltkamera er en annen måte å overvåke åtet på. Du vil da kunne se når på døgnet reven er der, og kunne planlegge å være der når sjansen er størst. Ulempen

med viltkamera er at mye tyder på at reven registrerer når bilder blir tatt. På svært mange revebilder tatt med viltkamera, ser reven mot kameraet. Enkelte hevder at denne forstyrrelsen er nok til å holde de mest forsiktige revene borte fra åteplassen. Her må den enkelte overveie fordeler mot ulemper.

For en vellykket jakt

Det er en fordel å legge ut åte i nærheten av steder hvor det normalt er noe trafikk av mennesker. Da blir ikke reven så vár lukten av deg. Har du mulighet, legg åtet slik at det blir bra belyst av måneskinn, og om mulig, plasser skjulet slik at gluggen blir liggende i skygge for måneskinnet. Det hindrer reflekser og risiko for at reven ser bevegelser når gluggen åpnes og børseløpet skal stikkes ut.

Åtet bør ligge i nærheten av vegetasjon. Da vil reven føle seg tryggere og oftere bruke åta.

Planlegger du å jakte med haglegevær, bør avstanden fra skjulet til åtet være omtrent 20 meter. Med rifle passer det med en avstand på 60 - 70 meter.

Det lønner seg å fôre inn åteplassen i forveien. Begynner du i august, vil revemor ta med valpene sine til fôringsplassen. Fôr en til to ganger i uken, da dette vil holde reven kontinuerlig i området rundt åteplassen. Etterhvert vil denne restauranten bli skogens samlingspunkt for den lokale revestammen.

Det lønner seg å grave ned hovedåtet, slik at bare en liten del stikker over jorda og sprer godlukt i området. Bruk gjerne et stort åte som ikke reven kan trekke bort. Trafikkdødt vilt, elghoder eller andre større objekter er bra som hovedåte. Du kan også komponere din egen lekerbisen ved å fryse sammen åtemateriale og blodvann i en stor balje og legge denne isblokka ut som hovedåte. Slik kan du prøve deg fram og blande sammen ingredienser du selv har tro på at reven lar seg friste av. Suppler jevnlig med mindre mengder små matbiter rundt på åteplassen. Hundepellets, fiskefor eller hakkete kjøtt- eller fiskerester er glimrende å kaste utover rundt åtet. Da vil reven gå og plukke en og en bit og du får god tid til å plassere et bra skudd.

Det samler seg ofte kråkefugl på åtet. Disse bør du ikke skremme eller skyte! Kråkefuglene signaliserer at åtet er

trygt og det blir attraktivt å besøke også for reven. Sørg for at skjulet er mest mulig lydtett. Bruk for eksempel steinull til å tette sprekker.

Lag til en skytebenk i gluggen, slik at du har god støtte for geværet. Dekk også til alle flatene med skumgummi, tepper eller lignende. Dette gjøres for at termos, våpen, kikkert og andre harde gjenstander ikke skal lage unødige dunkelyder. Dunkelyder fra skjulet høres godt i ei stille måneskinnsnatt og kan skremmer bort reven.

Hvis du sitter med lukket vindu på post, er det svært viktig at du kan åpne dette lydløst. Smør derfor hengsler og fjern alle knirkelyder! Hvis ikke, er reven borte på et blunk. Det er tillatt å benytte lys under åtejakt på rødrev, hvis lyskilden er fast montert. Slikt lys bør stå på også de netter det ikke skal jakes, slik at reven blir vant med lyskilden. Lyset vil gjøre at åtet også kan jakes uavhengig av månelys. Den viktigste fordelene med belyst åte er imidlertid at du bedre kan se hva slags dyr som er på åtet og plassere skuddet mer presist. Husk imidlertid på at det kun er rødrev som kan felles på åter som er belyst. Gå inn i skjulet like før det begynner å skumre. Beste tid varierer fra terreng til terreng. Grovt sett kommer reven i to perioder: Den første gode perioden varer gjerne fra kl 21.00 til kl 24.00. Etter denne roer det seg ofte ned litt. Fra kl 02.00 til rundt kl 04.30 går det ofte varmt for seg igjen. Tidlig og seint på sesongen kommer reven ofte tidligere på kvelden.

Gjør åtejakta komfortabel! Ha en god stol å sitte i og kle deg godt. En liten rødsprittbrenner holder kulda borte. Ha også med noe varmt på en termos og gjerne litt å bite i. Trivsel i skjulet er viktig og gjør nettene kortere.

Det er godt med kaffe når du skal holde deg våken om natta. Problemet er bare at et stort inntak av kaffe ofte ender opp med minst tilsvarende volum ut. For å unngå å bli tatt med buksa nede på utsiden av skjulet, anbefales for eksempel en avkappet halvannen liters brusflaske til dette formålet.

Reven kommer ikke til åtet hvis den merker at noe er nytt eller forandret. Unngå derfor å sette noe igjen på utsiden av skjulet.

Du kan få behov for å tenne et lys inne i skjulet. Dekk til åpningen med for eksempel et håndkle før dette tennes.

Hvis det er mye løs snø, kan du lage spor med ski, truger, snøscooter eller traktor bort til åtet. Reven foretrekker ofte å følge disse.

Hold hodet kaldt når reven dukker opp. Hev børsa lydløst og vent til reven er på skuddhold. Skyt når reven vender breidsiden til! Da får du optimal effekt og reduserer risikoen for skadeskyting.

I netter hvor det regner, er særdeles kaldt eller mye vind, beveger reven seg lite. Slike netter egner seg derfor dårlig til åtejakt.

Skulle du være så uheldig å skadeskyte en rev, skal du alltid forfølge sporet i minst 200 meter. Er den truffet i vitale organer, dør reven innen den har kommet så langt. Har reven fortsatt, bør det igangsettes ettersøk for å forkorte revens lidelser.

Når du har skutt en rev og du kan se at den er død, bør du la den ligge! Det kommer gjerne flere rever og disse blir ikke skremt av en død rev. På den måten kan du fortsette jakta og få flere spennende opplevelser ut over natta.

Regler som regulerer bruk av åte for jakt og fangst – en kort oppsummering og NJFFs fortolkning.

Reglene forvaltes av Mattilsynet.

Bestemmelsene finnes i: Forskrift om animalske biprodukter som ikke er beregnet på konsum [http://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2007-10-27-1254?q=Animalske biprodukter*](http://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2007-10-27-1254?q=Animalske_biprodukter*)

Mindre deler av selvdøde eller avlivede dyr (NJFFs kommentar: her primært ment husdyr) som ikke er eller mistenkes for å være infisert med smittsom sykdom kan etter melding til Mattilsynet brukes som åte på driftsenheten i forbindelse med åtejakt på ville dyr, der kjøttet ikke er beregnet på konsum (§ 5).

I tillegg kan det benyttes hele kadavre eller deler av ville dyr som ikke er mistenkt for å være angrepet av sykdommer som kan overføres til mennesker eller dyr.

Definisjon av dyr: Alle virvelløse dyr og virveldyr (herunder fisk, krypdyr og amfibier),

Definisjon av ville dyr: Alle dyr som ikke holdes av mennesker.

NJFFs definisjon: Driftsenheten må i denne sammenheng oppfattes som jaktområdet.

JAKT MED DRIVENDE HUND

Anbefalt våpen: Hagle

Foto: Åsgeir Størdal

Jeger på post i tett terreng. Foto: Roar Lundby

Å jakte rev med drivende hund er fantastisk spennende. Hunden følger sporet etter reven samtidig som den loser. Jegerne står på post i terrenget i håp om at reven skal løpe forbi på riktig plass. Hvis postene ikke blir avslørt, kan reven ture riktig så fint. Å ture vil si at reven løper flere ganger i sløyfer innenfor samme område. En hissig revelos som nærmer seg med stormskritt, vil få et hvert jegerhjerne til å hamre vilt av spenning! Hvis hunden driver reven raskt, vil den lettere gå ned i hi, enn om hunden jager langsommere. Flere og flere benytter seg av kombinasjonen med en drivende hund og en hihund. Dette er både spennende og effektivt!

Foto: Roar Lundby

For en vellykket jakt

Sporsnø gir gode indikasjoner på hvor det finnes rev. Let opp et ferskt revespor tidlig om morgenen. Hvis det bare finnes dårlig sporsnø, eller ikke snø i det hele tatt, må du bruke hunden og stole på denne når den får ferten av et ferskt revespor.

For å få rask kontakt med et ferskt revespor, kan du benytte åte. En mett rev som har vært på åtet, legger seg gjerne til å hvile i nærheten av matfatet. Ring inn reven og sett ut postene før du slipper hunden. I den mørke delen av året, hvor jakttiden er sterkt begrenset, øker dette muligheter til å få avsluttet jakta med felling. Har du et ferskt spor, så slipp hunden på sporet. Det kan også være effektivt å slippe flere hunder fra ulike kanter av terrenget det skal jaktes i.

Jegerne må gå nærmest lydløst ut til posten da reven har utrolig skarpe sanser! Gode poster er steder hvor reven følger terrengformasjonene: eksempelvis åkerkanter, bekkedaler og i enden av et vann. Selveste kongeposten finner du ved et hi. Det er lurt å sette ut postene på forhånd, før du går inn i terrenget med hunden. Da er de forventede utgangene bemannet og muligheten for felling øker.

Benytt kamuflasje (maskér gjerne ansikt og hender) og poster inntil noen busker eller trær. Pass på at du ikke lager silhuett mot bakgrunnen. Tenk på vindretningen slik at reven ikke oppdager deg før den er inne på godt skuddhold.

Ligger det snø, bør du hardtrampe posten og stå på et lag med granbar. Dette isolerer mot kulde og hindrer knirkelyd i snøen når du rører på deg.

Stå stille på post! Selv om losen er langt unna, kan det hende at reven er like i nærheten. Avhengig av hund og rev, så kan reven ofte ligge flere minutter foran hunden. Bli du oppdaget på post vil reven som oftest skjære rett ut av terrenget, eller gjemme seg under jord.

Viktig: Når du ser reven nærme seg, skal du ikke heve børsa. Da kan mikkell oppdage deg og snu før du vet ordet av det. Vær kald og slipp reven inn på skuddhold før du

hiver våpenet til skulderen. Dess nærmere du slipper den innpå, dess mer tid får du til å sikte og skyte. Vær oppmerksom på at det også kan komme rev som ikke er jaget av hunden.

På dager med dårlig vær gjemmer ofte reven seg under jord. Hvis man ikke har tilgang på hihund kan jakta bli vanskelig på slike dager.

Foto: Roar Lundby

Hvilken rase skal jeg velge

Det er mange hunderaser som kan brukes til jakt på rev. Vanlige godt egnede raser er for eksempel hamiltonstøver, finsk støver, schillerstøver, haldenstøver og dunker. Dette er eksempler på langbeinte hunderaser som følger reven godt, selv om det er en del snø. Andre vanlige raser som også kan være aktuelle er f.eks. drever og beagle. De er mer kortbeint, og jager seinere, særlig når det er snø. De siste årene har også flere jegere hentet hjem russiske støvere og plotthunder til å jakte rev med. Erfaringsmessig så viser det seg at vi har like gode muligheter til å få til en god revehund av det hundematerialet vi har selv her på berget. Riktig preging er avgjørende!

Uansett rase, er det en fordel om hunden har forholdsvis løs og jevn los. Da vil reven hele tiden høre hunden, og ha kontroll på forfølgeren. Ofte vil reven da kunne ture rundt i terrenget lenge. I tillegg er det mange som mener at det er en fordel at hunden ikke jager for raskt. Stor fart kan i mange tilfeller føre til at reven velger å gå i hi for å komme unna forfølgeren.

JAKT MED HIHUND

Anbefalt våpen: Hagle

Foto: Kjell-Erik Moseid

Jakt med drivende hund og hihund er tradisjonsrike jaktformer. Mange slipper først støveren og tar frem hihunden når reven går under bakken. Men det er også mulig å drive hijakt på andre måter. For eksempel har årsungene lett for å søke ned i hiet, selv sent på høsten. En betingelse for vellykket hijakt på rev er en værtype som gjør at reven tar dagleie under jord. Sterk vind, mye nysnø, regn og fuktig mildvær hvor snø detter fra trærne gjør at reven vanskelig kan kontrollere omgivelsene sine med hørsele. Det er på slike dager, sammen med sporsnø, at man kan få virkelig god uttelling av hijakta. Ved hijakt skiller man på hunder som kalles «revesprenger» og «forligger». En forligger har som oppgave å ligge mellom

reven og hiåpningen, og skal hindre dyret i å komme seg ut før jegeren kommer. Dette er mest brukt på grevlingjakt. En revesprenger skal få reven ut av hiet. Som forliggerere er dachshunder best egnet, mens terriere stort sett arbeider som revesprengere.

For en vellykket jakt

Kartlegg plasseringen av hiene i området du jakter i. Bli kjent med hiåpningene og hvilke hi som er i bruk. Ved ynglehi som er i bruk, ligger det ofte byttedyrrester i valpetiden. Ligger det latriner (møkkhauger) i nærheten av hiåpningen, er det et grevlinghi.

Oppsøk kjente hiplasser, helt til hunden markerer at det er rev inne. Husk å gå inn nedenfra, slik at du unngår å trampe på gangsystemet og at reven blir vår deg. Ungrever er spesielt ivrige på å bruke sitt gamle valpehi etter den første snøen om høsten.

Før dere kommer fram til hiet må dere bli enige om postene. Repeter også sikkerhetsreglene som gjelder. Postene skal være plassert slik at det ikke kan oppstå farlige situasjoner når reven kommer løpende ut. Det bør ikke være for mange jegere som posterer, og hver jeger skal ha definert skytesektor for å hindre farlige situasjoner.

Bemann postene lydløst! Hunden begynner å lose når den finner reven. En revesprenger vil arbeide raskt og intenst noen minutter i hiet før den kommer ut. Dette gjentar hunden flere ganger. Som oftest er det like etter at hunden forlater hiet (og losen er avsluttet), at reven benytter anledningen til å rømme.

Stå helt stille mens du venter på at reven skal komme ut. Blir reven vår deg, vil den bli vanskelig å få ut av hiet eller den vil prøve en annen åpning.

Pass på at du ikke skyter hihunden! Noen ganger kommer reven ut først og andre ganger kommer hunden ut først. En hvit terrier som går inn, er ofte brun av jord når den kommer ut igjen. Hihunden kan også komme rett etter reven. Vent derfor med å skyte til reven er minst 5 – 10 meter ute av hiåpningen.

Legg merke til hvilke hiåpninger reven velger. Dette gjentar seg ofte neste gang også. Det kan være lurt å koble hunden når den er ute og har en pause. Vent ca. 5 minutter før den slippes ned i hiet igjen. Hvis hunden hyler og piper av iver når den ser reven, vil reven smette ned i hiet igjen. Slike hunder bør kobles et sted hvor de ikke ser hiåpningen den tiden de er ute.

Som regel vil ikke hunder gå ned i ubebodde hi. Det er også en stor fordel, for hvis det blir hundelukt i et hi, tar det lengre tid før reven vil bruke hiet.

En hihund kan sette seg fast i hiet. Av den grunn er det veldig lurt å feste en liten peiler til halen, slik at du vet hvor hunden er før du begynner å grave etter den. Hører du ikke hunden eller vet hvor den er, må du ikke grave! Da gjør du situasjonen enda verre for hunden og den kan kveles. Har reven først gått i hi kan det være vanskelig å få den ut uten en revesprenger, men følgende kan forsøkes: Skrap eller flytt litt på steinene over hiet. Vær deretter helt stille noen minutter. Hvis hiet ikke er så dypt, kan reven komme ut. Da er det viktig at skytterne er våkne. Reven kommer ofte som en rød strek ut av hiet!

Skal man få en god hihund, bør det trenes på kunsthi til hunden er minst halvannet år. Selv hunder med stor jaktiver kan bli satt kraftig tilbake hvis de som unge og uerfarne opplever å bli skremt av reven. På NJFFs Jakt- og Fiskesenter har du muligheten til å trene din hihund under kontrollerte former i kunsthi.

NJFF har utgitt et eget hefte om «Hijakt på rev». Hftet er delt i tre hoveddeler og tar for seg hihunden, revehiene og den praktiske hijakta. Vi anbefaler jegerne som ønsker mer informasjon om denne spennende og effektive jaktformen, å lese dette heftet.

LOKKEJAKT

Anbefalt våpen: Hagle eller rifle

Foto: Roar Lundby

I de siste årene har interessen for lokkejakt på rev økt betraktelig. Lokkejakta utføres ved at jegeren ved hjelp av dødsskrik fra byttedyr eller paringsskrik lokker reven inn på skuddhold. Lokkjakt kan drives hele jaktseasonen. Når reven kommer inn etter lyden kommer den ikke forsiktig, men ofte etappevis i fullt firsprang. Dette får jegerblodet

til å bruse! God kamuflasje og full konsentrasjon er viktig under lokkejakt. Som regel vil reven slippe seg ned i vind og finne værdraget fra byttet og evt. predatoren. Sørg derfor for at du har god oversikt over lesiden av posten slik at reven ikke overrasker deg. Under lokkejakt kan du bruke en halv time på hver post og slik bevege deg mellom ulike deler av terrenget.

For en vellykket jakt

Prøv lokkejakta tidlig på høsten, da det på denne tiden finnes mye ungev som er relativt letturte. Særlig effektivt vil det være å bruke musepip på nyslåtte enger. Med litt trening kan reven lokkes ved å suge og smatte på håndbakene. Slik lager du lyder som høres ut som to mus i nabokrangel. Reven kan høre denne lyden på flere hundre meters avstand!

Lokkejakta kan utføres med stort hell stort sett hele jaktseasonen. Lokkejakta utføres best på de tider av døgnet hvor reven er mest aktiv, det vil si morgen, kveld og natt.

Det er viktig å ta hensyn til vind og vitring i forhold til den retningen du forventer at reven skal komme inn fra. Bruk kamuflasje, gjerne ansiktsmaske og hansker. Pass på ikke å lage silhuett. Det finnes mange typer lokkefløyter som imiterer ulike dyre- eller fuglelyder. «Hareskrik» er det mest brukte og fungerer utmerket etter paringstiden og ut mot jakttidens slutt.

Du må også ta hensyn til området du skal jakte i før du bestemmer deg for hvilken lokkefløyte du skal bruke, noen sprer lyden over store områder, mens andre kun bærer en kort avstand. Noen imiterer musepip som nevnt, andre skadd fugl og noen imiterer revens paringsskrik som kan benyttes under paringstiden. Her er det bare å prøve seg frem.

NJFF har brukt Ulf Lindroth som instruktør og interessen for å lokke rev har tatt seg veldig opp i store deler av landet. På våre nettsider under knappen «Rødrev» finner du mer informasjon og tips om hvordan Ulf Lindroth overlister reven.

Foto: Kjell-Erik Moseid

SMYG- OG SPORINGSJAKT

Anbefalt våpen: Rifle

Ingenting er vel mer utfordrende enn å smyge og spore seg innpå en rev på dagleie. Denne jaktformen kan utføres i alle landskapstyper. Dessuten gir den god mosjon og mange hyggelige opplevelser. Med utgangspunkt i viten om revens vandringmønster og sporsnø, lurert jegeren seg innpå reven. Spesielt i stille vær stoler reven på sansene sine. Ofte ligger reven og sover tungt på slike dager. Da kan en jeger smyge seg innpå!

For en vellykket jakt

Start jakta når det lysner. Reven beveger seg over store avstander i løpet av et døgn, ofte 5 - 10 km. Spesielt på ettervinteren kan hannrevne gå overraskende langt på jakt etter en revefrøken. Vær derfor sikker på at sporet er ferskt før du begynner å gå etter det. Ellers kan det bli mye gåing og lite rev. De beste forholdene har du dagen etter et snøfall. Finner du spor under slike forhold, kan du være sikker på at det er ferskt.

Beveg deg sakte når du smyger og sporer på rev. Jo mer forsiktig du beveger deg, dess nærmere kommer du reven før den oppdager deg.

Stopp ofte opp for å få oversikt over terrenget. Bruk kikkert. Finkjem spesielt sørhellinger og jordekanter. Bruk hvit kamouflasje som ikke lager støy.

Vær klar over at i brunsten og på ettervinteren, så kan det ofte ligge to rever nesten på samme sted.

Frost og «knekkebrødføre» gir håpløs sporingsjakt. Det gjør også kraftig snøfall.

Du er ikke avhengig av snø for å kunne drive denne jaktformen. På dager hvor det er helt vindstille, tar reven svært ofte dagleie på utsiden av en hiåpning. Har du derfor litt oversikt over hiplasseringene i området, kan du få et godt jaktutbytte under slike forhold. Hvis hiet ligger i berg eller i ur, lønner det seg å forsøke å smyge ovenfra berget. Dette skyldes at skjulmulighetene blir bedre når du smyger deg innpå.

FANGST

Reven blir ofte betegnet som det pelsviltet som er mest kritisk til å gå i felle eller bås. Allikevel skal man ikke se bort fra at det like mye kan skyldes størrelse og form på fangstredskapene, som at reven er så mye lurere enn andre dyr.

Husk at det er med fangst som det er med jakt; man må ha grunneiers tillatelse. Det er kun bås som er lovlig fangstredskap for rev. En revebås i bruk må etterses hver dag. En bør ordne seg slik at hvis noe uforutsett skulle skje (sykdom, o.l), så har man en kontaktperson som kan kontrollere båsen for deg. Husk også at alle fangstredskaper skal være merket med brukers navn,

adresse og eventuelt telefonnummer. For revebås skal også melding om type fangstinnretning, nøyaktig stedsangivelse og navn på ansvarlig jeger/fangstmann meldes til kommunen innen ti dager før fangsten starter. Vi vil ellers anbefale å lese forskriften om utøvelse av jakt, felling og fangst nøye, før fangsten starter.

Foto: Roar Lundby

Foto: Kjartan Sjulstad

REVEBÅS

Ulempen med reverbås er at den er tidkrevende å lage og vanskelig å flytte. Allikevel er reverbås en sikker og trofast måte å fange rev på. I tillegg unngår man å skade folk og dyr som man ikke skal fange. Merk at reverbåser skal være dekt innvendig, inklusive falletimmer, av et heldekkende solid materiale.

Du kan bygge reverbåsen selv

En reverbås kan bygges av snekkerkyndige personer. På NJFFs nettsider <http://www.njff.no/portal/page/portal/njff/forside> ligger konstruksjonstegninger av en utprøvet og godkjent reverbås som er bygget som moduler. Noen av fordelene med denne båstypen er at den enkelt kan fraktes og lett vint kan monteres på fangststedet. På samme sted i nettsidene finner du også detaljert materialliste for denne reverbåsen.

For vellykket fangst

Båsen settes ut i terrenget lenge før fangsten starter. Dette gjøres for å venne reven til innretningen. Båsen bør plasseres der rev pleier å ferdes. Dette kan blant annet kartlegges under gode sporingsforhold.

Sett gjerne båsen slik at den er lett synlig fra vei eller hus. Slik kan du kontrollere om det har gått rev i båsen, uten å avsette unødvendig lukt rundt fella. I tillegg er ikke reven så skeptisk til byggverk i nærheten av folk. Hvis du

setter et tydelig merke eller monterer en refleks på en av lemmene, ser du lettere om båsen har klappet igjen. Bruker du refleksbånd, kan du også kontrollere båsen i skumringen.

Vær nøye med at båsen står helt stødig. Båsen bør helst stå på en pall eller lignende, slik at den ikke råtner.

Om mulig bør båsen bygges med tak eller plasseres et sted hvor den er beskyttet mot snøfall. Hvis snø ligger og sperrer for luka, kan reven slippe unna etter at luka har falt ned. Etter større snøfall bør båsen derfor graves fram.

Lenge før fangsten tar til, gjerne måneder, er det en stor fordel å starte innmatingen. Dette gjøres for å venne reven til at båsen er et trygt sted med mulighet for å finne mat. Det er viktig at det til enhver tid er mat i båsen! Ha tålmodighet. Til slutt lar reven seg som oftest fange.

Reven kan gå i båsen hele året, men det er i de periodene det er vanskeligst å finne mat, sein høst og vinter, og etter paringstiden at reven er lettest å fange.

Etter å ha fanget reven, avlives denne med hagle, rifle eller pistol. Det er nå åpnet for at det kan benyttes kunstig lys i forbindelse med avliving av vilt fanget i feller. NJFF anbefaler at man bruker lys i slike situasjoner for å få en god oversikt over situasjonen før avliving og for å kunne plassere avlivingskuddet korrekt.

BEHANDLING AV FELT REV

Behandlingen av reven starter umiddelbart etter at reven er skutt.

Selv om det kan være hyggelig å se at en ivrig jakthund viser interesse for den skutte reven, er det dumt dersom pelsen skal tas vare på. Busting av pels og bittskader i skinnet vil redusere eller ødelegge verdien på revepelsen. Er dyret tilsølt av blod eller skitt, vask reven i kaldt vann og heng den til tørk på et luftig og kjølig sted til pelsen er tørr. Kjem ut pelsen før flåing tar til.

La reven henge for å kjølnes tilstrekkelig før du starter flåing.

Det reduserer risiko for blod og fett i pelsen.

1

❶ UTSTYR TIL FLÅING OG SKINNBEHANDLING

- Avbitertang
- Tørr sagflis
- Tane med stifter
- Avispapir eller tanepapir
- Tynne gummihansker
- Skarp kniv med kort blad eller skalpell
- Paraplyspile (til splitting av hale)
- Kam med grove tenner
- Skrapejern, evt. matskje
- Skrapestokk, slett tane eller plastrør i egnet diameter (75 mm fungerer bra)

❷ FLÅSNITT OG FLÅTEKNIKK

Flåsnittene legges enklest når dyret er plassert i ryggstilling på et bord. Snitt skinnen i frambeina langs baksiden opp til albueleddet. På bakbeina legges et rett snitt i bakkant av lårene fra pote til pote like foran endetarmsåpningen. Skjær så ut en trekant rundt endetarmsåpningen. Arbeidet forenkles vesentlig ved at du fester den ene foten i ei klemme og strekker ut beina. Fra endetarmsåpningen legges et snitt ca 1/3 av halens lengde. Poter og klør skal følge skinnen. Start ved haseleddet og frigjør skinnen rundt bakbeina og halerota så langt den er sprettet opp. Under flåing, brukes fingrene mest mulig til å skille skinnen fra kroppen. Bruk kun kniv når det er nødvendig. Dette reduserer risikoen for blodsøl og snittskader i skinnen. Flå potene godt ut og trekk ut hver tå. Klipp av hver tå ved ytterste ledd med avbitertang. ❸

2

3

Foto denne side: Åsgeir Størdal

La potene være vrent under tørking. Bruk rikelig med sagflis. Frigjør skinnet fra halen så langt den er sprettet opp. Resten av halen trekkes ut ved bruk av en halebeinvinkel. En vanlig skiftenøkkel kan gjøre samme nytten. Fest skiftenøkkelen i for eksempel en høvelbenk og still inn åpningen til halens tykkelse. Trekk deretter halebeinet gjennom skiftenøkkelen slik at skinnet løsner. Det er også mulig å trekke ut halebeinet med handmakt om du er sterk nok. 4

Haleskinnet sprettes opp i full lengde med kniv. Stikk inn en paraplyspile i hele halens lengde og før kniven i spilens renne. 5

På denne måten oppnår du enkelt et rett snitt som er en god flåer verdig. Gni inn rikelig med sagflis på haleskinnet. Heng reven etter bakbeina i en solid tak-krok. 6

Bruk ei fille til å tørke vekk blod etter hvert som flåingen går fram. Ta ikke i hårsiden av skinnet med fettete eller blodige fingre. Ved forsiktig bruk av kniv, trekkes skinnet av skrotten helt fram til forbeina. Vær oppmerksom på at bukskinnet på rev er relativt svakt. Pass på ikke å strekke dette for hardt under avtrekkingen. Frambeina trekkes ut og skinnet skjæres av ved håndleddet. Framlabbene skal ikke følge med på skinnet. 7

Ører og øyelokk skal følge skinnet. Hold kniveggen vinkelrett mot kroppen og skjær over ørebrusken så den følger med på skinnet. 8

Bruk god tid og snitt forsiktig løs øyelokk og lepper. Vær nøye ved munnvikene. Nesebrusken gjennomskjæres til slutt så langt ute som mulig slik at den uskadet følger skinnet. 9

SKRAPING AV SKINN

Før skinnet skal skrapes, må det være helt avkjølt. Alt fett og kjøtt som sitter på skinnet skal skrapes bort. Tre skinnet på en rein skrapestokk med slett overflate. 10

Ujevnheter på skrapestokken kan lett føre til skader på skinnet under skrapeprosessen. Ei slett tane eller et plastrør i egnet dimensjon kan også benyttes som underlag ved skraping. Skrap skinnet fra hode mot hale. Bruk skarp skraperedskap og unngå for hardt press mot skinnet slik at hårrøttene tar skade. Det finnes spesielle skrapejern å få kjøpt men ei stor matskje gjør også nytten. 11

Skjær bort evt. kjøtt og bindevevstrevler med en skarp kniv. God stramming av skinnet på skrapestokken er viktig for å unngå bølger i skinnet som kan føre til at det lett skrapes hull. Skrap bukskinnet til slutt. Dette

Foto begge sider: Åsgeir Størdal

er det svakeste partiet på skinnet og det kan lett oppstå skrapeskader. Vær forsiktig slik at hårrøttene ikke skades eller at hår trekkes gjennom skinnet. Det er viktig at alt fett fjernes fra alle deler av skinnet. Det gjelder også fra halen. Årsaken til at det er så viktig med grundig fettfjerning, er at gjenværende fett trekker ut i pelsen og lett smitter over på andre skinn under lagring. For dårlig skraping vil også redusere verdien av skinnet. Gni godt med sagflis inn i skinnet før det tas av skrapestokken. Puss flisa bort etterpå. Magre skinn må skrapes svært forsiktig. Pussing med sagflis kan være tilstrekkelig. Leppene tynnes med skarp kniv.

Til slutt skal ørene flåes ut og ørebrusken fjernes, ellers kan skinnet lett surne og hårene løsne. Dette vil gi skinnet et betydelig verditap. Huden tommes løs fra den harde ørebrusken. Fett og kjøttslinter skjæres bort sammen med roten av ørebrusken. Ørehuden frigjøres fra brusken og skilles helt ut til spissen av øret. ¹²

Det vil da dannes ei lomme. Bruk fingre eller skaftet på ei skje til dette arbeidet. Vreng øret og gni det godt inn med sagflis. Slik at øret ikke kleber sammen under tørking. Små papirkuler i ørene vil sikre god lufting og hindre surning under tørkeprosessen. Etter at skinnet er ferdig skrapet, skal evt. skrapehull og skuddhull sys igjen. Skinnet bør tanes umiddelbart etter skraping før det begynner å tørke.

TANING

Taning av reveskinn skjer med hårsiden ut. Reveskinn omsettes på skinnauksjoner i tørket tilstand, og utseendet teller mye for kjøperen – og dermed også for prisen. Når skinnet tanes med hårsiden ut, unngås skrukkete og bulkete skinn etter vregning. Det blir også lettere å sette skinnet rett på tanen slik at det ikke blir skjevt eller vridd. Tanene skal ha standard størrelse og form. Det enkleste er å kjøpe ferdigproduserte taner som har riktige mål.

- Legg avispapir eller spesielle tanepapir rundt tanen før skinnet trekkes på.
- Fest overleppene i kanten av tana for å holde skinnet på plass.
- Strekk hodeskinnet og stift ved ørefestene. Pass på at ørene er åpne slik at de kan tørke. Underleppa festes med to stifter. ¹³
- Stram skinnet slik at det ikke oppstår rynker.
- Bogpartiet må normalt lages fyldigere ved å stuke skinnet framover og utover i bogens bakkant. Fest med stifter både på rygg- og buksiden. ¹⁴
- Stram skinnet godt, men ikke overstrekk det.
- Fest skinnet i bakkant slik at det blir like langt på rygg- og buksiden. Unngå store innbuktninger i kanten ved å bruke flere stifter.
- Hale/bakbein utformes slik at skinnet får en tiltalende form.
- Kort inn halen og gjør den brei. Pass på at skinnsiden ligger mot tanen
- Kort inn bakbeina og gjør de breie. Legg papir på skinnsiden og stift labbene mot sentrum av tana slik at beina blir dekket av halen når skinnet er ferdig tørket. Labbene tørker best når de er vregnt. ¹⁵
- Frambeina stiftes i kors utenpå bukskinnet etter at det er stukket en pappstrimmel i åpningene for bedre lufting. Legg papir på skinnsiden.
- Behandle hvert skinn individuelt ut fra fylldighet og størrelse.
- Skinnet vil krympe noe under tørking. Skinnet må derfor festes til tanen 3-5 cm over det mål man ønsker i ferdigtørket tilstand. Se oversikt over lengdemål på skinn.

Størrelsesklasser for reveskinn

SKINNLENGDE		
Klasse	fra	Til og med
50	133 cm	og over
40	124 cm	133 cm
30	115 cm	124 cm
20	106 cm	115 cm
0	97 cm	106 cm
1	88 cm	97 cm
2	79 cm	88 cm

Reveskinn som skal omsettes på skinnauksjoner blir sortert i størrelsesklasser. Innen hver klasse blir skinn samlet i lotter med lik farge, kvalitet og særpreg. Erfaringsmessig kan det være fornuftig å krympe skinnen en størrelsesklasse dersom dette gjør at skinnen oppnår bedre fylde og utseende. Skinnlengden måles fra snute til en rett linje i bakkant av skinnen ved halerota. Svært mye av skinnverdien blir påvirket av hvordan flåing, taning og ferdigstilling av skinnen blir utført. Dette er det viktig å være klar over dersom man skal omsette pelsskinn.

TØR KING

Etter at skinnen er festet til tanen, skal det tørkes i rom med temperatur ca 14 – 18 grader. Skinnen skal ikke stå i direkte ovnsvarme, eller soltørkes. Det er en fordel om man har ei vifte som gir god luftsirkulasjon. Etter 1 – 2 døgn tas skinnen av tanen og det skiftes papir før det igjen tres på. Pass på at skinnen sitter korrekt på tanen. Frambeina vranges og stikkes inn i skinnen før ettertørrking. Normalt er det nå ikke behov for stifter. Etter nye 2 - 3 døgn, bør skinnen være så tørt at det kan tas av tanen og henges til ettertørrking. Om skinnen fremdeles er rått i hals- eller hodepartiet, må det bli stående enda en tid før det henges til ettertørrking. Ettertørrking bør skje i rom med god luftsirkulasjon og lav temperatur. Under tørkeprosessen er det viktig å følge med skinnen slik at det ikke tørker fast i tanen eller surner på grunn av manglende lufting.

Foto begge sider: Åsgeir Størdal

KJEMMING

Alt for mange reveskinn oppnår reduserte priser på grunn av tover og dotter i underpelsen eller dårlig reingjøring. Mye av verdien blir tilført skinnene gjennom omhyggelig kjemming. Alle reveskinn bør kjemmes samvittighetsfullt med en grov kam med kjappe små tak både med og mot hårene. Start med framparten og fortsett bakover. Vær spesielt grundig på lår og bryst. Ulldotter som ikke lar seg kjemme ut, får være. Etter avsluttet kjemming, ristes skinnene før de henges opp. **15 16**

PAKING OG FORSENDELSE

Det er nødvendig at skinn får henge en tid før de pakkes for sending til auksjonen. Sendes flere skinn sammen, må de pakkes i flate kartonger som minimum er like lange som dyrets kroppslengde. Pass på at hårene blir liggende i sitt naturlige leie i kartongen. Bruk gjerne kammen til å stryke pelsen bakover. Legg skinnene rygg mot rygg og ikke pakk dem for hardt sammen. Merk alle skinn og legg ved liste med oversikt over antall, art, avsender og korrekt adresse.

OMSETTING AV VILTSKINN

Viltskinn av mår- mink og rødrev som sendes til Oslo Skinnauksjoner blir omsatt på juni-auksjonen hos Saga Furs i Helsingfors. I Skandinavia er det kun under denne auksjonen at viltskinn blir frambudt for salg. Kjøpere fra hele verden er til stede og konkurranse sikrer at prisene blir gode.

Oslo Skinnauksjoner har en frist for innlevering av skinn som skal med på auksjonen. Fristen varierer fra år til år, men er normalt i begynnelsen av april. Du finner mer informasjon om dette på nettsidene til Oslo Skinnauksjoner:
<http://www.norpels.no/xp/pub/topp/hovedside>

Fristen er satt for at alle skinn skal sorteres i «lotter» av ensartede skinn ut fra størrelse, fargenyanser og ulike kvalitetskriterier. De skinn som ikke oppnår utropsprisen på auksjonen, kan trekkes tilbake. Slike skinn blir lagret og framlagt for salg ved neste års auksjon. I mellomtiden blir disse skinna lagret. Oppgjør for solgte skinn skjer ca 3 uker etter auksjonen.

Alle skinn som skal sendes til Oslo Skinnauksjoner skal individuelt merkes med

- Navn
- Adresse
- Telefonnummer
- Bankkontonummer til den konto som skal krediteres oppgjørssummen

Oslo Skinnauksjoner AS oppretter så en kundekonto i ditt navn og ordner med sorteringsbeskrivelse, mottaksbekreftelse og oppgjør etter salget.

Alle skinn som kommer inn for sortering, blir handtert individuelt og det er derfor viktig at skinnene kan spores til eier etter at de er ferdig sortert. Fest en solid merkelapp i øyehullet på hvert enkelt skinn.

Du sender skinnene ferdig tanet og tørket til:

Oslo Skinnauksjoner AS
Økern Torgvei 13
Postboks 175 Økern
0509 Oslo

FRYSELAGRING AV SKINN

Uskrapete skinn

Skinn som ikke kan skrapes og tanes umiddelbart etter flåing, kan dypfryses. Frys skinnene med hårsiden ut. Pakk inn i lufttett plast for å unngå tørkeskader. Hode og haleparti er spesielt utsatt. Skinn som er godt pakket kan oppbevares frosset i flere måneder. Sørg for at skinnene er godt tinet før du starter skraping.

Skrapete skinn

Skrapete og tørkede skinn som skal oppbevares over sommerhalvåret, må fryselagres i tette plastsekker.

Alternativ skinnbehandling

Dersom skinnene skal beredes, er det ikke nødvendig å tane og tørke skinnene. Når skinnene er ferdig skrapet, er det klart for salting. Gni hele skinnene godt inn med fint salt. Vær spesielt nøye med hodet og poter. Bruk mye salt. Det kan ikke saltes for mye!

Beredning

Skal skinnene henges på veggen, brukes til klær, e.l., er det nødvendig at skinnene beredes. Skinnene blir i denne prosessen behandlet både mekanisk og med kjemikalier. Resultatet er at lærsiden blir myk og behagelig. Hvis du ønsker å sy ting ut av skinnene, må det være beredt. Bak i heftet finnes kontaktinformasjon til bedrifter som utfører slik skinnbehandling.

Foto: Åsgeir Størdal

Norges Jeger- og Fiskerforbund oppfordrer alle jegere som feller eller fanger pelsvilt å ta vare på skinnet. Ivaretagelse av byttet er en vesentlig del av den norske jaktkulturen som bidrar til å synliggjøre at de ressurser som høstes i form av jakt og fangst kommer til nytte.

Skitt jakt!

WWW.NJFF.NO

KONTAKTINFORMASJON

NJFF: www.njff.no

Jakt og Fiskesenteret: www.njff.no/portal/page/portal/njff/jakt_og_fiskesenteret/kurs_startside

Miljødirektoratet: www.miljodirektoratet.no

Mattilsynet: www.mattilsynet.no

Oslo skinnauksjoner: www.norpels.no

Veterinærinstituttet: www.vetinst.no

Norsk Kennelklub: www.nkk.no

Skinnberedning

Roar pelsindustri: www.roarpels.no

Granberg garveri: www.granberggarveri.no

Horn skinn: www.hornskinn.no

For inspirasjon og ideer

Skinnblogg: www.skinnblogg.blogspot.no

Buntmaker: www.pelsatelier.no

Jakt- og fangstutstyr

Fangstbua: www.pelsjeger.no

Fangstmann: www.fangstmann.no

Jakt og fangstsider til inspirasjon

På spor etter rødreven: www.njff.no/portal/page/portal/hedmark/rodrev

Jakt i Værnesregionen: www.jaktiværnesregionen.no

Storfangst: www.storfangst.wordpress.com/category/revejakt/

Kammeret.no: www.kammeret.no/forum/